

Συναρτήσεις

Όριο Συνάρτησης στο $x_0 \in \mathbb{R}$

Κωνσταντίνος Λόλας

A group of men in suits are gathered around a table, laughing and drinking wine. One man in the foreground is bowing over a glass, possibly spilling it. The scene is festive and humorous.

**ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΒΑΛΑΜΕ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΤΟΝ
ΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ**

**ΚΑΙ ΑΥΤΟΙ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ
ΕΝΤΥΠΩΣΗ ΟΤΙ ΘΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΝ**

imgtip.com

Όριο

Το αστέρι μας

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$$

Όριο

Το αστέρι μας

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$$

Διαβάζεται ως:

- Το όριο της εφ όταν το χι τείνει στο χιμηδεν

Όριο

Το αστέρι μας

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$$

Διαβάζεται ως:

- Το όριο της εφ όταν το χι τείνει στο χιμηδεν
- Το όριο της f στο x_0

Όριο

Το αστέρι μας

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$$

Διαβάζεται ως:

- Το όριο της εφ όταν το χι τείνει στο χιμηδεν
- Το όριο της f στο x_0
- Όταν το x πάει στο x_0 , πού πάει η f ...

Ξεπηδούν οι απορίες

- Τι σημαίνει πλησιάζω στο x_0
  - Δημιουργήστε την γραμμή των πραγματικών αριθμών και πλησιάστε στο $x = 2$

Ξεπηδούν οι απορίες

- Τι σημαίνει πλησιάζω στο x_0
  - Δημιουργήστε την γραμμή των πραγματικών αριθμών και πλησιάστε στο $x = 2$
  - Με πόσους τρόπους μπορείτε να πλησιάσετε
- Τι σημαίνει η f πλησιάζει στο l

Ξεπηδούν οι απορίες

- Τι σημαίνει πλησιάζω στο x_0
  - Δημιουργήστε την γραμμή των πραγματικών αριθμών και πλησιάστε στο $x = 2$
  - Με πόσους τρόπους μπορείτε να πλησιάσετε
- Τι σημαίνει η f πλησιάζει στο l
- Τι σημαίνει οσοδήποτε κοντά

Ας γίνουμε νονοί

Αριστερό πλευρικό όριο

$$\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$$

Ας γίνουμε νονοί

Αριστερό πλευρικό όριο

$$\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$$

Για μια συνάρτηση που ορίζεται σε διάστημα της μορφής (α, x_0) για κατάλληλο α

Ας γίνουμε νονοί

Αριστερό πλευρικό όριο

$$\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$$

Ας γίνουμε νονοί

Αριστερό πλευρικό όριο

$$\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$$

Δεξί πλευρικό όριο

$$\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$$

Ας γίνουμε νονοί

Αριστερό πλευρικό όριο

$$\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$$

Δεξί πλευρικό όριο

$$\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$$

Για μια συνάρτηση που ορίζεται σε διάστημα της μορφής (x_0, α) για κατάλληλο α

Άρα

Υπαρξη ορίου

$$\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \lambda \iff \begin{cases} \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \lambda \in \mathbb{R} \\ \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lambda \in \mathbb{R} \\ \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) \end{cases}$$

Περιπτώσάρα

Αν $f(x) = \sqrt{x}$?, ή $f(x) = \ln(-x)$?

Περιπτώσάρα

Αν $f(x) = \sqrt{x}$?, ή $f(x) = \ln(-x)$?

Αν μια συνάρτηση ορίζεται μόνο σε διάστημα της μορφής (α, x_0) τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$

Περιπτώσάρα

Αν $f(x) = \sqrt{x}$?, ή $f(x) = \ln(-x)$?

Αν μια συνάρτηση ορίζεται μόνο σε διάστημα της μορφής (α, x_0) τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$

Όμοια για $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$

Ιδιότητες

- Το όριο στην περίπτωση που υπάρχει είναι μοναδικό

Ιδιότητες

- Το όριο στην περίπτωση που υπάρχει είναι μοναδικό
- $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = k \iff \lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) - k) = 0$

Ιδιότητες

- Το όριο στην περίπτωση που υπάρχει είναι μοναδικό
- $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = k \iff \lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) - k) = 0$
- $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = k \iff \lim_{h \rightarrow 0} f(x - x_0) = k$

Άρα τι θα κάνουμε?

- Θα περιγράψουμε

Άρα τι θα κάνουμε?

- Θα περιγράψουμε
- Θα υπολογίζουμε (χωρίς να ξέρουμε γιατί)

Άρα τι θα κάνουμε?

- Θα περιγράψουμε
- Θα υπολογίζουμε (χωρίς να ξέρουμε γιατί)
- Θα χρησιμοποιούμε ιδιότητες και τεχνικές

Άρα τι θα κάνουμε?

- Θα περιγράψουμε
- Θα υπολογίζουμε (χωρίς να ξέρουμε γιατί)
- Θα χρησιμοποιούμε ιδιότητες και τεχνικές
- αλλά και πάλι δεν θα καταλαβαίνουμε

Ουσιαστικά τα όρια θα τα υπολογίζουμε εντελώς μηχανικά

Επίδειξη

Στο διάλλειμα όποιος θέλει μπορεί να μάθει τον
υπέρτατο ορισμό του ορίου

Επίδειξη

Στο διάλλειμα όποιος θέλει μπορεί να μάθει τον υπέρτατο ορισμό του ορίου. Ιδού:

Ορισμός ορίου

Έστω μια συνάρτηση ορισμένη σε διάστημα της μορφής $(\alpha, x_0) \cup (x_0, \beta)$. Λέμε ότι η συνάρτηση τείνει στο $\lambda \in \mathbb{R}$ καθώς το x τείνει στο x_0 όταν:

Επίδειξη

Στο διάλλε
υπέρτατο ο

Ορισμός ο

Έστω μια σ
μορφής $(\alpha,$
 $\lambda \in \mathbb{R}$ καθώς

Για κάθε $\epsilon > 0$ υπάρχει $\delta > 0$ ώστε, για κάθε $x \in (\alpha, x_0) \cup (x_0, \beta)$ με $0 < |x - x_0| < \delta$ να ισχύει $|f(x) - \lambda| < \epsilon$

Εξάσκηση

Μόνο από το βιβλίο, μόνο γραφικά!

Στο moodle θα βρείτε τις ασκήσεις που πρέπει να κάνετε, όπως και αυτή τη παρουσίαση